

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/59/2021
Identifikačné číslo spisu:	8708200562
Dátum vydania rozhodnutia:	19.08.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8708200562.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Mederovej a členiek senátu JUDr. Aleny Priellovej a JUDr. Lenky Praženkovej v spore žalobcu: H. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX H., zast. Ján Garaj, advokát so sídlom Hviezdoslavova 2, 058 01 Poprad, proti žalovanému: Okresné stavebné bytové družstvo Poprad, so sídlom Moyzesova 3368, 058 01 Poprad, IČO: 36 168 815, zast. Hudzík & Partners s.r.o., so sídlom Mnoheľova 830/15, 058 01 Poprad, IČO: 47 251 654, o určenie neplatnosti uznesenia zhromaždenia delegátov OSBD Poprad, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 18Cb/19/2008, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 23. marca 2021, č. k. 4Cob/86/2020-433, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 23. marca 2021, č. k. 4Cob/86/2020-433, potvrdil rozsudok Okresného súdu Poprad (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zo 16. októbra 2020, č. k. 18Cb/19/2008-331 a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie potvrdzovaným rozsudkom v prvom výroku určil, že uznesenie zo zhromaždenia delegátov OSBD Poprad zo dňa 29.11.2007 je neplatné a v druhom výroku žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 24.01.2008 domáhal, aby súd určil neplatnosť uznesenia zo zhromaždenia delegátov OSBD Poprad konaného dňa 29.11.2007. V žalobe uviedol, že je členom žalovaného a v súlade s ust. § 242 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) a

stanovami družstva článok 78 odsek 2 podal námietku a v zákonnom termíne podal žalobu o neplatnosť uznesenia zo zhromaždenia delegátov OSBD Poprad konaného dňa 29.11.2007. Žalobca žalobu podal z dôvodu, že dňa 29.11.2007 organizovali a zvolali zhromaždenie delegátov OSBD Poprad neoprávnené osoby, ktoré neboli členmi predstavenstva družstva, a to Kawasch Kurt a Ing. Miroslav Sim. Zhromaždenie delegátov preto nebolo zvolané tak ako to určujú stanovy družstva. Kurt Kawasch a Ing. Miroslav Sim nevedia vierohodne preukázať, že im funkcia člena predstavenstva OSBD Poprad vznikla od 19.05.2004 na základe platného uznesenia zhromaždenia delegátov zvolením do funkcie člena predstavenstva tak, ako to vyžadujú stanovy OSBD Poprad článok 76 odsek 3.

2.1. Súd prvej inštancie skúmal včasnosť podania námietky proti uzneseniu zhromaždenia delegátov žalobcom adresovanej žalovanému a uzavrel, že žalobca podal námietku na poštovú prepravu včas a pokiaľ by v rozhodnom čase nebola u žalovaného celozávodná dovolenka, bola by táto námietka aj včas doručená. Zároveň Slovenská pošta a.s., potvrdila dodanie predmetnej doporučenej zásielky žalovanému dňa 28.12.2007.

2.2. Súd prvej inštancie ďalej skúmal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, pričom poukázal na konanie sp. zn. 18Cb/48/2006, kde súd v rámci posúdenia tejto otázky ako predbežnej dospel k záveru, že žalobca je členom družstva, a teda sú splnené predpoklady § 242 Obchodného zákonníka a čl. 78 ods. 2 stanov družstva. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto veci bolo potvrdené aj rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Cob/1/2009 a následne k tejto otázke vyslovil právny názor aj Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v rozhodnutí sp. zn. 3Obdo/23/2010 z 26. mája 2011. Najvyšší súd uviedol, že členstvo žalobcu v družstve po prevode bytu do osobného vlastníctva nezaniklo ani zo zákona a ani podľa stanov družstva.

2.3. Súd prvej inštancie následne uzavrel, že na zhromaždení delegátov OSBD Poprad konanom dňa 19.06.2003 a 25.09.2003 došlo k tomu, že Kurt Kawasch a Ing. Miroslav Sim boli zvolení uznesením zhromaždenia delegátov za členov predstavenstva, a to ako jeho predseda a podpredseda so vznikom funkcie od 19.06.2003, resp. od 25.09.2003. Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 2Cbs/6/03 a 2Cbs/8/03 z 24.03.2004 určil uznesenia zhromaždenia delegátov z 19.06.2003 a 25.09.2003 za neplatné. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.04.2004. Právoplatnosťou rozsudku tak zanikla funkcia člena predstavenstva, a to predsedovi a podpredsedovi družstva. Právny stav v družstve sa mal vrátiť do stavu pred 19.06.2003, kedy sa konalo zhromaždenie delegátov, na ktorom bol zvolený Kurt Kawasch a Ing. Miroslav Sim. Pred 19.06.2003 bola v obchodnom registri zapísaná predsedníčka predstavenstva Anna Dudinská, vznik funkcie od 19.06.2002 a podpredseda predstavenstva Mgr. Ladislav Smolen, vznik funkcie od 22.07.2002. Kurt Kawasch a Ing. Miroslav Sim boli opätovne na náhradnej členskej schôdzi konanej dňa 19.05.2004 zvolení za členov predstavenstva družstva, avšak aj uznesenie z uvedenej náhradnej členskej schôdze družstva bolo súdom určené za neplatné, keďže členská schôdza OSBD Poprad v zmysle stanov družstva vôbec neexistovala a nemohla teda prijať ani žiadne platné uznesenia. Členská schôdza, resp. náhradná členská schôdza nie je orgánom OSBD Poprad, pretože v stanovách žalovaného je upravená len členská schôdza samosprávy, avšak tento orgán nemá kompetencie zhromaždenia delegátov ako najvyššieho orgánu družstva. Predstavenstvo pod vedením Kurta Kawascha preto nemohlo rozhodnúť a ani zvolať zhromaždenie delegátov na deň 27.04.2005 so začiatkom o 20:00 hod v priestoroch spoločnosti Gas & Oil s. r. o., resp. náhradné zhromaždenie delegátov o 20:30 hod a obdobne nemohli platne a účinne zvolať zhromaždenie delegátov, ktoré sa konalo dňa 26.05.2005. Práve na základe zhromaždenia delegátov zo dňa 26.05.2005 malo dôjsť k zápisu predstavenstva pod vedením Kurta Kawascha do obchodného registra dňa 24.08.2005 so vznikom funkcie od 27.04.2005 a 28.04.2005. Na základe týchto zistení súd prvej inštancie dospel k záveru, že zhromaždenie delegátov, ktoré sa malo konať 29.11.2007 bolo zvolané predstavenstvom, ktoré nevie preukázať, že mu vznikla funkcia na základe platného uznesenia zo zhromaždenia delegátov OSBD Poprad a ktoré by sa uskutočnilo tak, ako predpokladajú stanovy družstva. Z uvedeného dôvodu bola podľa súdu prvej inštancie žaloba podaná dôvodne.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný odvolanie, v ktorom namietal, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal s podstatnou námietkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, ktorá má svoj základ vo vylúčení žalobcu z družstva v dôsledku právoplatného odsúdenia pre úmyselný trestný čin spáchaný voči členovi družstva D. P. Žalobca bol vylúčený z členstva rozhodnutím predsedníctva žalovaného prijatého dňa 21.07.2011, proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie, o ktorom rozhodlo zhromaždenie

delegátov dňa 31.05.2012 tak, že odvolanie žalobcu zamietlo. Žalobca nepreukázal, že by podal žalobu na určenie neplatnosti uznesenia zhromaždenia delegátov o vylúčení žalobcu z družstva.

4. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie, ktorý vykonal rozsiahle dokazovanie, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým zisteniam, z ktorých vyvodil aj správne právne závery. Odvolací súd preto poukázal na rozsudok súdu prvej inštancie a jeho vyčerpávajúce odôvodnenie, s ktorým sa stotožnil v celom rozsahu. K odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uviedol, že námietka absencie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu je žalobcom nesprávne smerovaná k momentu vyhlásenia rozhodnutia, čo je v rozpore s čl. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „C. s. p.“ alebo „Civilný sporový poriadok“) a § 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Občiansky súdny poriadok“). Konanie bolo začaté dňa 24.01.2008 za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku a rozhodnutie bolo prijaté za účinnosti Civilného sporového poriadku. Podaním žaloby sa žalobca domáhal ochrany svojich práv, ktoré boli porušené pred podaním žaloby. Z uvedeného dôvodu nie je podľa odvolacieho súdu možné sa stotožniť s námietkou žalovaného o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby. Je bez právneho významu tvrdenie žalovaného, že ku dňu rozhodnutia súdu nebol žalobca členom žalovaného.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktorým dovolaciemu súdu navrhuje, aby rozsudok odvolacieho súdu zrušil. Žalovaný prípustnosť dovolania odvodzuje z vyriešenia právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá doposiaľ nebola v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyriešená. Právnu otázku dovolaťel' definoval ako „otázku posúdenia aktívnej legitímácie žalobcu v konaní o určenie neplatnosti uznesení zo zhromaždenia delegátov družstva, ak počas súdneho konania v priebehu konania zaniklo žalobcovi jeho členstvo v družstve nota bene v čase vyhlásenia rozsudku nie je členom družstva.“ Dovolaťel' zároveň poukázal na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4Obo/21/2000, ktorým bol vyslovený názor, že v konaní o neplatnosť uznesení z valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným si spoločník, ktorého účasť v spoločnosti zanikla v priebehu trvania súdneho sporu, udrží aktívnu legitímáciu len vtedy, ak preukáže naliehavý právny záujem na takomto určení. V uvedenom závere najvyššieho súdu však dovolaťel' vidí rozdiel v tom, že v danom prípade išlo o obchodnú spoločnosť a v tu posudzovanej veci ide o družstvo. Podľa názoru dovolaťel'a musí byť žalobca po celý čas konania členom družstva, keďže pre rozhodnutie vo veci je podstatný stav ku dňu rozhodnutia vo veci a odvolací súd túto právnu otázku nesprávne posúdil, keď vyslovil, že postačuje, aby bol žalobca členom družstva ku dňu podania žaloby. Dovolaťel' zdôraznil, že rozhodnutie o neplatnosti uznesenia zhromaždenia delegátov nemá význam pre žalobcu, ktorý už nie je členom družstva. Žalovaný poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Odo/657/2001 z 15. mája 2002, kde bola posudzovaná otázka aktívnej vecnej legitímácie vo vzťahu k akciovej spoločnosti.

6. K dovolaniu žalovaného doručil súdu svoje vyjadrenie žalobca a dovolanie žalovaného navrhol zamietnuť. V obsahu svojho vyjadrenia poukázal na preukázanú skutočnosť, že Kurt Kawasch a Ing. Miroslav Šim neboli nikdy legitímne a platne zvolení za členov štatutárneho orgánu OSBD Poprad. Jedinými výhradami žalovaného podľa žalobcu bolo, že žalobca nedoručil námietku v zákonnej lehote predstavenstvu a že žalobca nie je členom družstva, teda nie je aktívne vecne legitimovaný. K obidvom výhradám sa súd prvej inštancie a odvolací súd podľa žalobcu jasne a zrozumiteľne vyjadrili a tieto výhrady žalovaného označili za nedôvodné.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (podľa § 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas sporová strana zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 písm. c/ C. s. p.), bez nariadenia pojednávania, dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

8. Dovolaťel' dovolací dôvod vymedzil nesprávnym právnym posúdením otázky aktívnej vecnej legitímácie žalobcu založenej na rozhodnutí predstavenstva žalovaného zo dňa 18.08.2011 o vylúčení žalobcu z členstva a následnom rozhodnutí zhromaždenia delegátov žalovaného zo dňa 31.05.2012 o

odvolaní proti vylúčeniu z členstva. Podľa dovolateľa keďže prišlo k vylúčeniu žalobcu počas trvania súdneho konania o určenie neplatnosti uznesenia zhromaždenia delegátov žalovaného, prišlo k strate aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

9. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Z citovaného znenia ust. § 421 ods. 1 C. s. p. vyplýva, že atribútom právnej otázky riešenej odvolacím súdom od ktorej nesprávneho vyriešenia odvodzuje dôvodnosť svojho dovolania žalovaný, musí byť aj závislosť medzi jej vyriešením a rozhodnutím prijatým odvolacím súdom vo veci. Nemôže ísť o právnu otázku akademickú alebo hypotetickú, teda takú, ktorá nemá na rozhodnutie vo veci žiaden vplyv. O právnu otázku hypotetickú ide najmä v prípade, ak dovolateľom navrhované právne posúdenie veci (a teda dovolateľom tvrdené správne vyriešenie právnej otázky) nemôže zmeniť rozhodnutie vo veci vzhľadom na to, že ho nie je možné aplikovať na zistený skutkový stav.

11. Dovolaťom namietané nesprávne právne posúdenie a dovolateľom formulovaná právna otázka je závislá od skutkovej okolnosti vylúčenia žalobcu z družstva, ktorú žalovaný prvýkrát tvrdil až v odvolaní. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalovaný v žiadnom zo svojich vyjadrení a ani na súdnom pojednávaní pred súdom prvej inštancie netvrdil, že žalobca bol rozhodnutím predsedníctva žalovaného zo dňa 18.08.2011 potvrdeným rozhodnutím zhromaždenia delegátov zo dňa 31.05.2012 vylúčený z členstva v družstve. Uvedené nové skutkové tvrdenie žalovaného sa po prvýkrát objavilo až v odvolaní žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie. K svojmu odvolaniu žalovaný zároveň priložil nové listinné dôkazy, a to rozhodnutie predsedníctva žalovaného o vylúčení žalobcu a oznámenie o rozhodnutí zhromaždenia delegátov o odvolaní žalobcu proti vylúčeniu z členstva zo dňa 16.07.2012. Žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie tvrdil len, že žalobca nie je členom družstva z dôvodu prevodu vlastníctva k bytu a nezaplatenia základného členského vkladu, s čím sa vysporiadal súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí tak, že žalobcovi z uvedeného dôvodu členstvo nezaniklo a žalovaný tento záver súdu prvej inštancie v odvolaní nenamietal.

12. Podľa § 154 C. s. p., prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

13. Podľa § 366 C. s. p., prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a/ sa týkajú procesných podmienok, b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

14. Vzhľadom na dátum prijatia predmetných rozhodnutí o vylúčení žalobcu je zrejmé, že nič nebránilo žalovanému svoje tvrdenia o vylúčení žalobcu uplatniť v konaní skôr a predložiť k nim listinné dôkazy už počas konania pred súdom prvej inštancie. Skutočnosť, že žalovaný tak učinil až v odvolaní, nie je možné posúdiť inak než ako novoty v odvolacom konaní, pričom v posudzovanom prípade nie je naplnený ani jeden z dôvodov pripustenia novôt v odvolacom konaní vymedzený v § 366 C. s. p. Odvolaciemu súdu tak ani nebolo umožnené vzhľadom na žalovaným novo predložené listinné dôkazy doplniť dokazovanie ich vykonaním a rozšíriť tak súdom prvej inštancie ustálený skutkový stav o nové skutkové zistenia. Rovnako nebolo ani žalobcovi umožnené k takýmto novým dôkazom predkladať vlastné dôkazy alebo navrhovať doplnenie dokazovania. Uvedené je podstatné i z hľadiska sporných tvrdení sporových strán, keďže žalovaný v odvolacom konaní tvrdí, že žalobca proti rozhodnutiu zhromaždenia delegátov z 31.05.2012 potvrdzujúcim jeho vylúčenie z družstva, nepodal žalobu o určenie neplatnosti uznesenia zhromaždenia delegátov a žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu zo dňa 30.11.2020 naopak tvrdí, že žalobu o určenie neplatnosti uznesenia zhromaždenia delegátov zo dňa

31.05.2012 podal a konanie o nej je vedené na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 16Cb/109/2012. Na uvedených záveroch najvyššieho súdu o novotách uplatnených žalovaným v odvolacom konaní nič nemení ani skutočnosť, že odvolací súd stotožňujúc sa so skutkovými zisteniami a právnym posúdením súdu prvej inštancie pre zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie uviedol aj prečo nie je odvolacia námietka v časti vylúčenia žalobcu z družstva dôvodná. Takéto doplnenie odvolacieho súdu ale nemení skutkový stav ustálený vo veci, nie je dôvodom, pre ktorý bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený a odvolací sa touto odvolacou námietkou žalovaného ani nebol povinný vecne zaoberať, ale postačovalo, aby poukázal na právnu úpravu novôt v odvolacom konaní.

15. Z uvedených dôvodov je preto potrebné podľa najvyššieho súdu uzavrieť, že za ustáleného skutkového stavu, ktorým je najvyšší súd viazaný (§ 442 C. s. p.), nie je právna otázka vymedzená dovolateľom podstatná pre rozhodnutie odvolacieho súdu, keďže jej vyriešenie navrhované dovolateľom nie je možné aplikovať na zistený skutkový stav. Aj pokiaľ by dovolací súd vyhovel dovolaniu žalovaného a vyslovil právny názor navrhovaný žalovaným, odvolací súd by toto právne posúdenie z vyššie uvedených dôvodov nemohol aplikovať.

16. Vzhľadom na to, že nejde o právnu otázku, od ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorej riešenie by zakladalo prípustnosť dovolania, najvyšší súd dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c/ C. s. p., odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

17. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd v zmysle § 453 ods. 1 C. s. p., v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., a žalobcovi ako úspešnej sporovej strane v dovolacom konaní priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.